

แผนบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

จัดทำโดย

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น

อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

คำนำ

การบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคนในองค์กรตั้งแต่ผู้บริหารจนถึงเจ้าหน้าที่ทุกระดับเพราะการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ต้องเริ่มตั้งแต่การกำหนดกลยุทธ์ด้วยการมองภาพรวมทั้งหมดขององค์กร โดยคำนึงถึงเหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยงที่สามารถส่งผลกระทบต่อมูลค่ารวมขององค์กร แล้วกำหนดแผนการจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงองค์กรอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับและจัดการได้ เพื่อการสร้างหลักประกันที่องค์กรจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น ได้จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติการทุกฝ่ายมีความเข้าใจถึงการกระบวนการบริหารความเสี่ยง สามารถดำเนินการบริหารความเสี่ยงตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้ในแผน ซึ่งเป็นการลดมูลเหตุและโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย ให้ระดับความเสี่ยงและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

แผนบริหารความเสี่ยงนี้ จะบรรลุวัตถุประสงค์ตามความคาดหวังได้ก็ต่อเมื่อได้มีการนำไปสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรมของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่าย ทุกกลุ่มงาน ที่จะให้ความร่วมมือในการนำไปดำเนินการต่อ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนบริหารความเสี่ยงฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็นต่อไป

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น

สารบัญ

บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑. หลักการและเหตุผล.....	๑
๒. วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง.....	๑
๓. เป้าหมาย.....	๑
๔. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง.....	๒
๕. นิยามความเสี่ยง.....	๒
บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น	๔
๑. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน.....	๔
๒. วิสัยทัศน์.....	๔
๓. พันธกิจ อบต.ทุ่งกระเต็น.....	๔
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น.....	๔
๕. โครงสร้างหน่วยงาน.....	๙
บทที่ ๓ แนวทางการบริหารความเสี่ยง	๑๐
๑. แนวทางดำเนินงานและกลไกการบริหารความเสี่ยง.....	๑๐
๒. โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง.....	๑๑
๓. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง.....	๑๒
บทที่ ๔ กระบวนการบริหารความเสี่ยง	๑๔
๑. การระบุความเสี่ยง.....	๑๕
๒. การประเมินความเสี่ยง.....	๑๗
๓. การจัดการความเสี่ยง.....	๒๒
๔. การรายงานติดตามผล.....	๒๔
๕. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง.....	๒๔
๖. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง.....	๒๔
บทที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๒๕

บทที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผล การปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร

ภายใต้สภาวะการดำเนินงานของทุกๆ องค์กรล้วนแต่มีความเสี่ยง ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเป็นระบบ โดยการระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยเสี่ยงใดบ้างที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายขององค์กร วิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงกำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง และต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

นอกจากนี้กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ ขึ้นเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติด้วย

ดังนั้น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น จึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ขึ้น สำหรับใช้เป็นแนวทางในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดที่จะทำให้เกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ประเมิน ควบคุม และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

๒. วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง

- ๑) เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน เข้าใจหลักการ และกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น
- ๒) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบขั้นตอน และกระบวนการในการวางแผนบริหารความเสี่ยง
- ๓) เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- ๔) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น
- ๕) เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจ ตลอดจนเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงกับกลยุทธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น
- ๖) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร

๓. เป้าหมาย

- ๑) ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติงานประจำปีให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด
- ๒) ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยงและจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- ๓) สามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ
- ๔) เพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรและกระบวนการดำเนินงานภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง
- ๕) ความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงและการบริการความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมทั่วทั้งองค์กร
- ๖) การบริหารความเสี่ยงได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร

๔. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้นและทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคและอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย

ประโยชน์ที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการดำเนินการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

๑) เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารความเสี่ยงจะช่วยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๒) สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึงการบริหารความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กรรวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

๓) ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญได้ทั้งหมด การบริหารความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อเชิงลบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงธรรมาภิบาล

๔) เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การวางแผนการกำหนดกลยุทธ์การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของสถาบันเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และสามารถปกป้องผลประโยชน์รวมทั้งเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร

๕) ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

๖) ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมและการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำและกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

๕. นิยามความเสี่ยง

๕.๑ ความเสี่ยง (Risk)

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงาน การเงิน และการบริหารซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้ โดยวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับ และโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์

ลักษณะของความเสี่ยง สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๑) ปัจจัยเสี่ยง คือ สาเหตุที่จะทำให้เกิดความเสี่ยง

๒) เหตุการณ์เสี่ยง คือ เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน หรือ นโยบาย

๓) ผลกระทบของความเสี่ยง คือ ความรุนแรงของความเสียหายที่น่าจะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์เสี่ยง

๕.๒ การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการปัจจัย และควบคุมกิจกรรมรวมทั้ง กระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหาย จากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

๕.๓ ระบบบริหารความเสี่ยง (Risk Management System)

ระบบบริหารความเสี่ยง หมายถึง ระบบการบริหารปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายทั้งในด้านกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบการเงิน ละชื่อเสียงขององค์กรเป็น สำคัญ โดยได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงจากหน่วยงานทุกระดับทั่วทั้งองค์กร

บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น

๑. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น ตั้งอยู่เลขที่ ๓๕ หมู่ ๖ บ้านหนองคูใหญ่ ตำบลทุ่งกระเต็น อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็นมีพื้นที่รอบนอกเขตเทศบาลตำบลหนองกี่ ตำบลทุ่งกระเต็นเป็นตำบลหนึ่งใน ๑๐ ตำบลของอำเภอนองกี่ ห่างจากที่ว่าการอำเภอนองกี่ ประมาณ ๙.๕ กิโลเมตร มีพื้นที่ ๒๘.๒๐ ตารางกิโลเมตร เขตตำบลทุ่งกระเต็น ในท้องที่อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์โดยมีเขตการปกครองรวม ๙ หมู่บ้าน ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนพิเศษ ๙๘ ง วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๑

๒. วิสัยทัศน์

“ชื่อสัตย์ โปร่งใส ใส่ใจท้องถิ่น”

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อแสดงสถานการณ์ในอนาคต ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า ซึ่งจะสามารถสะท้อนถึงสภาพการณ์ของท้องถิ่นในอนาคตอย่างรอบด้าน ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ความหวังที่จะให้เกิดขึ้นในอนาคต ดังนี้

แนวทางการพัฒนา กลยุทธ์ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

๓. พันธกิจ อบต.ทุ่งกระเต็น

๑. มุ่งเกิดทุนและรักษาไว้ ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ให้มั่นคงเป็นศูนย์รวมจิตใจ ความรัก ความสามัคคี และการปกครองระบอบประชาธิปไตย

๒. ยึดมั่นตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

๓. ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษา โครงสร้างพื้นฐานให้มีความสะดวกและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๔. ดำเนินมาตรการสร้างเสริมสุขภาพในท้องถิ่นและชุมชน ดูแลผู้ด้อยโอกาสทุกกลุ่ม ลดปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพ โดยมุ่งเน้นการป้องกัน

๕. ทำนุบำรุงศาสนา รักษาศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน พื้นฟูและพัฒนาสถาบันครอบครัวร่วมกับสถาบันศาสนา

๖. ปรับปรุง และบริหารการจัดการการศึกษาทุกระดับ เริ่มตั้งแต่เด็กก่อนวัยเรียน เพื่อพัฒนาและเข้าสู่การศึกษาขั้นพื้นฐาน

๗. ปรับปรุงภูมิทัศน์ รักษาสิ่งแวดล้อม แก้ปัญหามลพิษ โดยการปลูกป่าและดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง

๘. จัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ด้อยโอกาส ให้ได้รับเบี้ยยังชีพ

๙. เข้าถึงชุมชน เพื่อรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนในชุมชนอย่างทั่วถึง

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

- พัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ไฟฟ้า ประปาและผังเมือง
- พัฒนาการใช้ที่ดินและแหล่งน้ำ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

- ให้ความช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ที่ควรได้รับการช่วยเหลือ
- ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี

- ป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม
- ส่งเสริมการประกอบอาชีพและรายได้แก่ประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา กีฬา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมประเพณี และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

- ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาในระบบ (ก่อนปฐมวัย) และนอกระบบ
- ส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ
- ส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านพัฒนาศักยภาพของคน ความเข้มแข็งของชุมชน และนำ บริการสู่ประชาชน มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

- ส่งเสริมศักยภาพของคน
- ส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชน
- นำบริการไปสู่ประชาชน
- รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

- สร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย
- ก่อสร้าง/ปรับปรุง/พัฒนา ระบบบำบัดน้ำเสีย
- ส่งเสริมการดูแลอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ปรับปรุง/พัฒนา ดูแลรักษาที่สาธารณะประโยชน์ อนุรักษ์แหล่งน้ำและพันธุ์สัตว์น้ำ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านส่งเสริมการท่องเที่ยว มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

- ส่งเสริม พัฒนาและสนับสนุนการท่องเที่ยว
- พัฒนาพื้นที่สาธารณะเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านส่งเสริมการเกษตร มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

- ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ปลอดสารพิษ
- ส่งเสริมอาชีพทางการเกษตร
- ส่งเสริมการเกษตรตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

- ยึดมั่นหลักธรรมาภิบาล
- ปฏิบัติงานตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
- ปรับปรุง/พัฒนา อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน
- ปรับปรุง/พัฒนา ระบบการบริหารงานและการบริการประชาชน
- ปรับปรุง/พัฒนาระบบภาษี และการจัดเก็บรายได้
- ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการของอบต.

เป้าประสงค์โดยรวม

๑. เพื่อสร้างความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และความรักความสามัคคีต่อชุมชน และประเทศชาติ
๒. การดำเนินงานตามเศรษฐกิจพอเพียง

๓. โครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการได้มาตรฐาน
๔. พัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
๕. การส่งเสริม และบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้านที่ดงามให้คงไว้
๖. การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมและการศึกษาแบบตลอดชีวิต
๗. เพื่อรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงอนุรักษ์และพัฒนาระบบนิเวศน์
๘. ส่งเสริมคุณภาพชีวิต และการสงเคราะห์ต่างๆ เพื่อให้มีสวัสดิการและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
๙. การให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการเข้าร่วมประชาคมในการพัฒนาท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

- ๑) ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีแหล่งน้ำในการอุปโภคเพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๕
- ๒) ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงสร้างพื้นฐานให้ประชาชนได้ใช้บริการร้อยละ ๘๐
- ๓) ประชาชนมีความรู้มากขึ้นร้อยละ ๙๐ และศิลปวัฒนธรรมอันดียังคงอยู่
- ๔) ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ ๘๐ มีความรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา วัฒนธรรมประเพณีและกีฬา
- ๕) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นร้อยละ ๑๐
- ๖) ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๕ และพึ่งตนเองได้มากขึ้น
- ๗) ชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ ๖๐ นำอยู่อย่างสงบสุข
- ๘) การบริการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงร้อยละ ๖๐
- ๙) การบริการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงร้อยละ ๖๐

คำเป้าหมาย

- ๑) ด้านการได้รับบริการด้านโครงสร้างพื้นฐานให้มีความสะดวกและรวดเร็ว
- ๒) ประชาชนมีความรู้และบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม
- ๓) ประชาชนมีศักยภาพมีรายได้เพียงพอสามารถพึ่งตนเองได้
- ๔) มลภาวะและสิ่งแวดล้อมไม่เป็นพิษทำให้ชุมชนนำอยู่อย่างสงบสุข
- ๕) การบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

กลยุทธ์

- ๑) พัฒนาชุดลอกคูคลองและจัดสร้างแหล่งน้ำ สงวนและเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร เพื่อการอุปโภคและบริโภค รวมทั้งวางโครงการเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วมและน้ำแล้ง
- ๒) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการศึกษา บุคลากรด้านการศึกษา ครู นักเรียน ให้เป็นผู้มีคุณภาพมีทักษะและศักยภาพตามมาตรฐานสากล รองรับประชาคมอาเซียน
- ๓) พัฒนา ปรับปรุงพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์พืชที่ดีมีคุณภาพ ส่งเสริมให้เกิดเกษตรอุตสาหกรรม ลดต้นทุนเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ปรับปรุงผลผลิตให้มีคุณภาพ ส่งเสริมสนับสนุนการถนอมและแปรรูปสินค้าทางการเกษตร ส่งเสริมให้มีการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ เพื่อการบริโภคเพื่อจำหน่ายและเพื่อการอนุรักษ์ และเพิ่มช่องทางตลาด
- ๔) ส่งเสริมชุมชนให้เข้มแข็ง พัฒนาบทบาทของผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนให้พัฒนาบทบาทและคุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ประชาชน และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน พัฒนาคุณภาพและศักยภาพตามความสามารถของแรงงานในท้องถิ่น
- ๕) ป้องกันและแก้ไขปัญหาการเสพติด การผลิตและการจำหน่ายยาเสพติดในทุกระดับ

๖) ดำเนินการโครงการเพื่อให้บริการประชาชน และรับทราบปัญหา อุปสรรค และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ พัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยของประชาชนในทุกกระดับ ให้มีสุขภาพแข็งแรง

๗) ส่งเสริมสนับสนุนการวางระบบการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของประชาชน ก่อสร้าง ปรับปรุงเส้นทางการคมนาคมอย่างทั่วถึง

๘) พัฒนาฟื้นฟูและส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของชุมชน โดยการอนุรักษ์ สืบสานต่อและเชื่อมโยงสู่กิจกรรมการท่องเที่ยว

๙) ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงาน นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานภายในองค์กร สนับสนุนบุคลากรในสังกัดให้ได้รับการศึกษาอบรม การทำวิจัย เพิ่มพูนความรู้

๑๐) เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

๑๑) ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานต่างๆ ในการเตรียมความพร้อมในการป้องกันภัย และการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดในเขตชุมชนและสถานที่สำคัญ สนับสนุนการฝึกอบรมจัดตั้งและอบรมฟื้นฟูตำรวจบ้านและอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และดูแลรักษาความปลอดภัยและการจราจร

๑๒) พัฒนาฟื้นฟูและอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม แหล่งน้ำ ลุ่มน้ำลำคลองและป่าไม้ให้มีความอุดมสมบูรณ์ สร้างจิตสำนึกเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษและปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน จัดทำระบบกำจัดขยะรวม และจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

จุดยืนทางยุทธศาสตร์

๑) การพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่มีความเข้มแข็ง โดยได้รับการสาธารณสุขด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจ

๒) การพัฒนาระบบการศึกษาและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

๓) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคนและความเข้มแข็งของชุมชนในการพึ่งตนเอง

๔) การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและมลภาวะสิ่งแวดล้อมที่มีอย่างยั่งยืน

๕) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

แผนงาน

๑) แผนงานบริหารงานทั่วไป

๒) แผนงานการรักษาความสงบภายใน

๓) แผนงานการศึกษา

๔) แผนงานสาธารณสุข

๕) แผนงานสังคมสงเคราะห์

๖) แผนงานเคหะและชุมชน

๗) แผนงานสร้างความเข้มแข็ง

๘) แผนงานการศาสนาและวัฒนธรรมและนันทนาการ

๙) แผนงานการเกษตร

๑๐) แผนงานงบกลาง

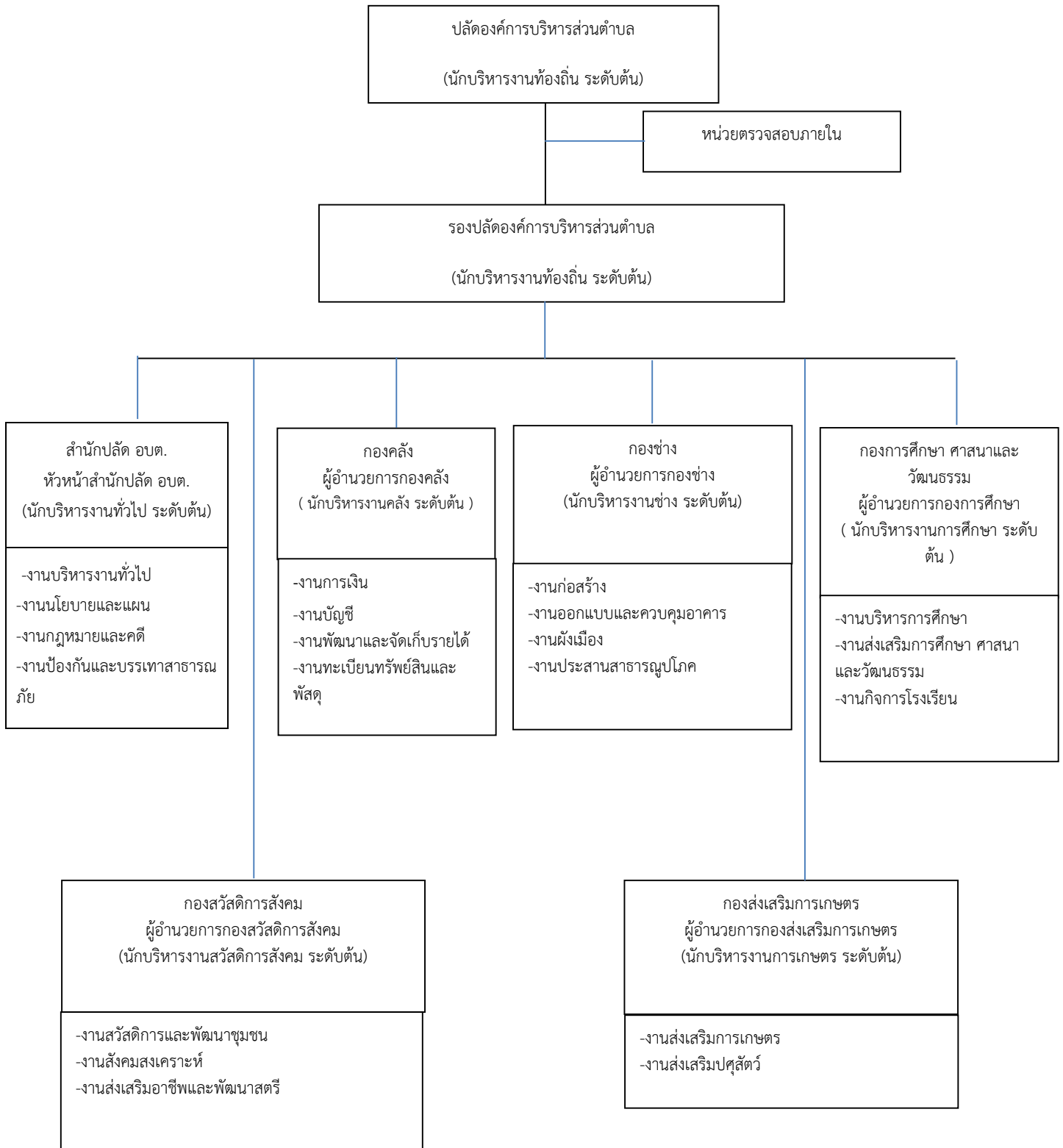
ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ดังนี้

๕. โครงสร้างหน่วยงาน

บทที่ ๓ แนวทางการบริหารความเสี่ยง

๑. แนวทางดำเนินงานและกลไกการบริหารความเสี่ยง

๑.๑ แนวทางดำเนินงาน ในการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น แบ่งเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ การเริ่มต้นและพัฒนา

- ๑) กำหนดนโยบายหรือแนวทางในการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น
- ๒) ระบุปัจจัยเสี่ยง และประเมินโอกาส ผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง
- ๓) วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยงจากการดำเนินงาน
- ๔) จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูง (High) และสูงมาก(Extreme) รวมทั้งปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับปานกลาง (Medium) ที่มีนัยสำคัญ
- ๕) สื่อสารทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนบริหารความเสี่ยงให้ผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็นรับทราบ และสามารถนำไปปฏิบัติได้
- ๖) รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง
- ๗) รายงานสรุปการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

ระยะที่ ๒ การพัฒนาสู่ความยั่งยืน

- ๑) ทบทวนแผนบริหารความเสี่ยงในปีที่ผ่านมา
- ๒) พัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงแต่ละประเภท
- ๓) ผลักดันให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร
- ๔) พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรในการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง

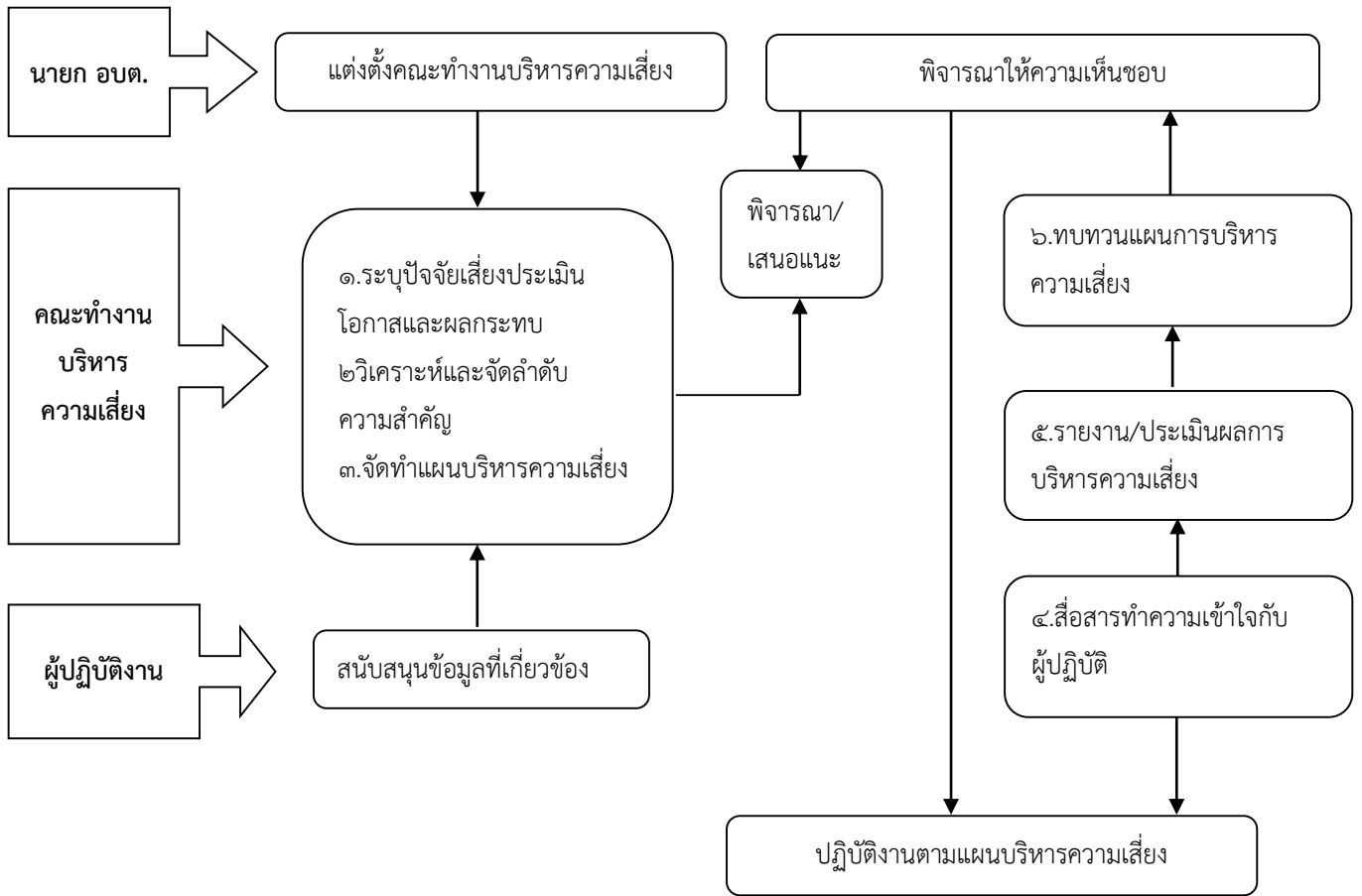
๑.๒ กลไกการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑) นายองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่แต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยง ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อนำไปปฏิบัติต่อไป

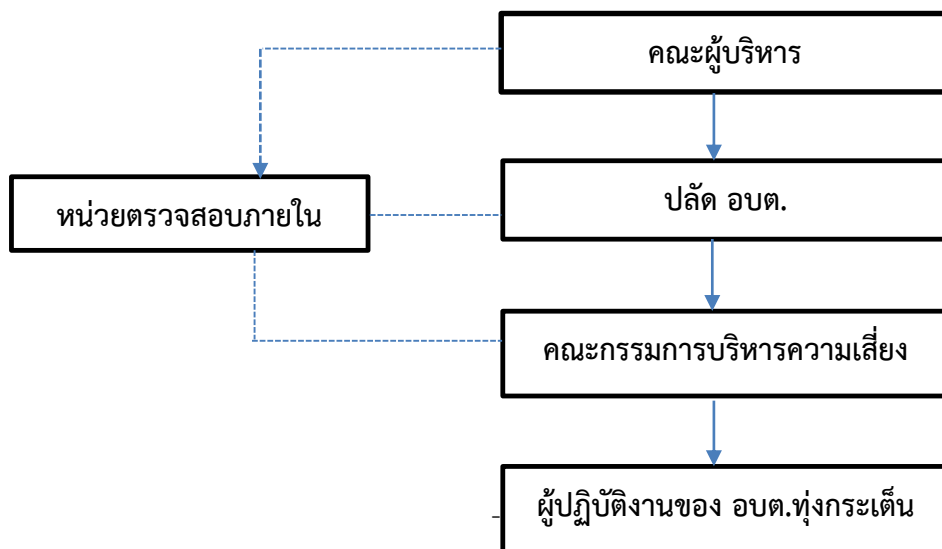
๒) คณะทำงานบริหารความเสี่ยง มีหน้าที่ดำเนินการให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง รายงานและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานต่อไปในอนาคต

๓) ผู้ปฏิบัติงาน หรือเจ้าหน้าที่และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น มีหน้าที่สนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้กับคณะทำงานบริหารความเสี่ยง และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

กลไกการบริหารความเสี่ยง

๒. โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

หน้าที่ความรับผิดชอบตามโครงสร้าง

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง ประกอบไปด้วย การกำกับดูแล การตัดสินใจ การจัดทำแผน การดำเนินการ การติดตามประเมินผล และการสอบทาน ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๒.๑ คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

- ๑) ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล
- ๒) ให้ความเห็นชอบและให้ข้อเสนอแนะต่อระบบและแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๓) รับทราบผลการบริหารความเสี่ยงและเสนอแนะแนวทางการพัฒนา
- ๔) แต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล

๒.๒ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

- ๑) ส่งเสริมและติดตามให้มีการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม
- ๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติแผนการบริหารความเสี่ยง
- ๓) พิจารณาผลการบริหารความเสี่ยงและเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

๒.๓ หน่วยตรวจสอบภายใน

- ๑) สอบทานกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล
- ๒) นำเสนอผลการบริหารความเสี่ยงให้กรรมการบริหารความเสี่ยงรับทราบและให้ข้อเสนอแนะ

๒.๔ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

- ๑) จัดให้มีระบบและกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร
- ๒) ดำเนินการตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามมาตรการลดและควบคุมเสี่ยง
- ๓) รายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงที่สำคัญเสนอต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณา

๒.๕ ผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

- ๑) สนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้กับคณะทำงานบริหารความเสี่ยง
- ๒) ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

๓. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็นได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น ที่ ๔๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๓ โดยมีรายชื่อคณะกรรมการและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

รายชื่อคณะกรรมการ

๑.นางอิสสรียา จิตสุภาพ	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	ประธานกรรมการ
๒.นางสาวอรุณา แก้วนาพันธ์	รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ
๓.นางขวัญใจ มณีบุ๋	หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ
๔.นางอรพิมพ์ เขียนใหม่	ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๕.นางปุกณวีร์ เกรียงคุณวุฒิ	ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ

๖.นางสาววิราวรรณ หงษ์ธัมรงค์	ผู้อำนวยการกองการศึกษา	กรรมการ
๗.นางรุ่งอรุณ งามพิบูลย์วณิชย์	ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	กรรมการ
๘.นายชัยณรงค์ มณีปู้	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
๙.นางสาวปุณยนุช จอดนอก	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กรรมการ
๑๐.นางสาวลลิตา แสงวิรัตน์	นิติกร	กรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- ๑) จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยง
- ๒) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๓) จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๔) พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

บทที่ ๔ กระบวนการบริหารความเสี่ยง

กระบวนการบริหารความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดลำดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่ง องค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น มีขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารความเสี่ยง ๖ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑. ระบุความเสี่ยง เป็นการระบุเหตุการณ์ใดๆ ทั้งที่มีผลดี และผลเสียต่อการบรรลุวัตถุประสงค์โดยระบุได้ว่า เหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร

๒. ประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่เกิดความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ทำให้การตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม

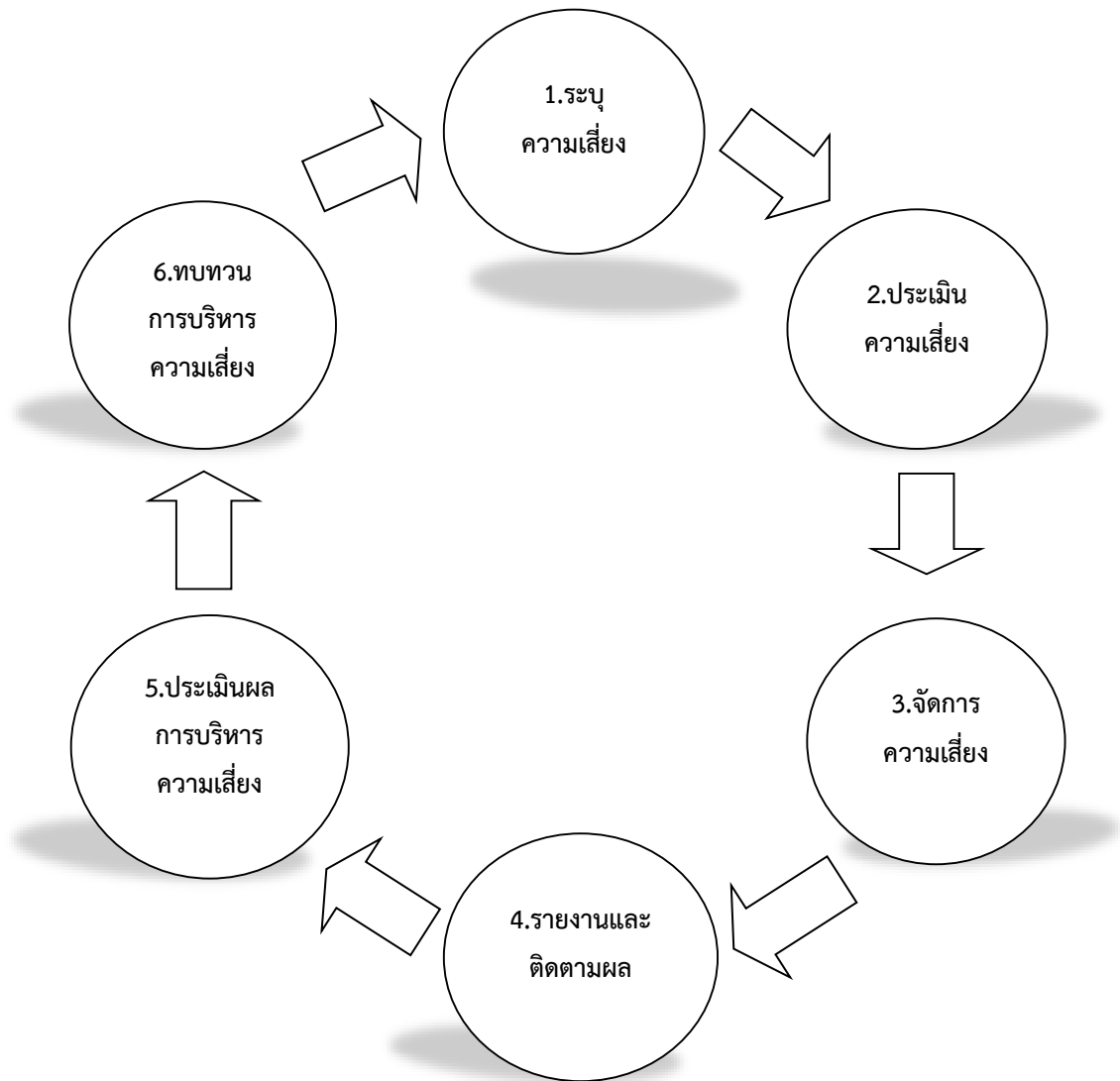
๓. จัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดมาตรการ หรือแผนปฏิบัติการในการจัดการ และควบคุมความเสี่ยงสูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้นได้ลดลง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

๔. รายงานและติดตามผล เป็นการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการทั้งหมดตามลำดับให้ผู้บริหารรับทราบและให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

๕. ประเมินผลการบริหารความเสี่ยง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงประจำปี เพื่อให้มั่นใจว่า องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการ หรือกลไกการควบคุมความเสี่ยง (Control Activity) ที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดมาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ (Residual Risk) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

๖. ทบทวนการบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหาร ความเสี่ยงใน ทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

กระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น

๑. การระบุความเสี่ยง

เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและปฏิบัติงาน ร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยต้องคำนึงถึง ความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานทั้งในระดับองค์กรและระดับกิจกรรม ในการระบุปัจจัยเสี่ยงจะต้องพิจารณาว่ามี เหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาดความเสียหายและไม่ระบุ วัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพย์สินใดที่ไม่จำเป็นต้องได้รับการดูแลป้องกันรักษาตั้งนี้จึงจำเป็นต้องเข้าใจใน ความหมายของ “ความเสี่ยง (Risk)” “ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)” และ “ประเภทความเสี่ยง” ก่อนที่จะดำเนินการ ระบุความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

๑.๑ ความเสี่ยง (Risk)

หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและจะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักขององค์กร และเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงาน

๑.๒ ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)

หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง โดยปัจจัยเสี่ยงแบ่งได้ ๒ ด้าน ดังนี้

๑) ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมการเกิดได้โดยองค์กร เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

๒) ปัจจัยเสี่ยงภายใน คือ ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น กฎระเบียบข้อบังคับภายใน องค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารและการจัดการ ความรู้/ความสามารถของบุคลากร กระบวนการทำงาน ข้อมูล/ระบบสารสนเทศ เครื่องมือ/อุปกรณ์

๑.๓ ประเภทความเสี่ยง

แบ่งเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑) ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์เป้าหมาย พันธกิจ ในภาพรวมขององค์กร ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการไม่บรรลุผลตามเป้าหมายในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์กร

๒) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาการปฏิบัติงานประจำวัน หรือการดำเนินงานปกติที่องค์กรต้องเผชิญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านนี้ เช่น การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานโดยไม่มีผังการปฏิบัติงานที่ชัดเจน หรือไม่มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ บุคลากรขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๓) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและควบคุมทางการเงินและการงบประมาณขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลกระทบการเงินที่เกิดจากปัจจัยภายนอก เช่น ข้อบังคับเกี่ยวกับรายงานทางการเงินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมบัญชีกลาง สำนักงานการตรวจแผ่นดิน สำนักงานงบประมาณ รวมทั้ง การจัดสรรงบประมาณไม่เหมาะสม เป็นต้น

๔) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อกฎหมาย ระเบียบ การปกป้องคุ้มครองผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้เสีย การป้องกันข้อมูลรวมถึงประเด็นทางด้านกฎระเบียบอื่นๆ

การระบุความเสี่ยงควรเริ่มการแจกแจงกระบวนการปฏิบัติงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แล้วจึงระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงานนั้นๆ ทำให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย และเสียโอกาส ปัจจัยเสี่ยงนั้นควรจะเป็นต้นเหตุที่แท้จริงเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการหามาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้ ทั้งนี้ การระบุความเสี่ยง สามารถดำเนินการได้หลายวิธี เช่น จากการวิเคราะห์กระบวนการทำงาน การวิเคราะห์ทบทวนผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมสมอง การเปรียบเทียบกับองค์กรอื่น การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม เป็นต้น

๒. การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การประเมิน และการจัดระดับความเสี่ยง ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ดังนี้

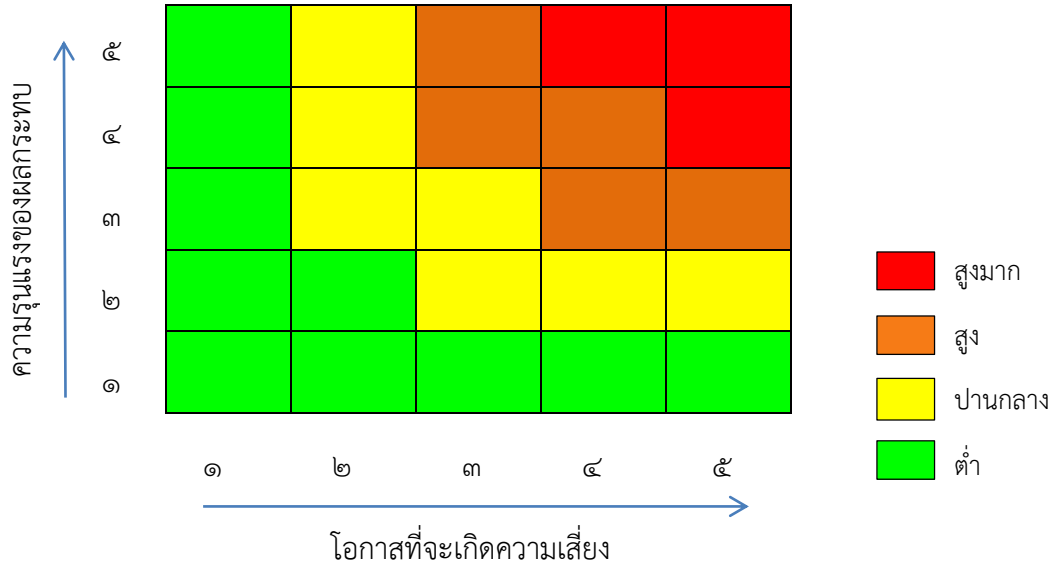
๒.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยคณะทำงานบริหาร ความเสี่ยงได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการให้คะแนน ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ไว้ ๕ ระดับ คือ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง และสูงมาก ดังนี้

หลักเกณฑ์การให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็นที่พิจารณา	ระดับคะแนน				
	๑ = น้อยมาก	๒ = น้อย	๓ = ปานกลาง	๔ = สูง	๕ = สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง					
ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์หรือข้อผิดพลาดในการปฏิบัติ (เฉลี่ย : ปี/ครั้ง)	๕ ปี/ครั้ง	๒-๓ ปี/ครั้ง	๑ ปี/ครั้ง	๑-๖ เดือน/ครั้ง ไม่เกิน ๕ ครั้ง/ปี	๑ เดือน /ครั้ง หรือมากกว่านั้น
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความรุนแรงของผลกระทบ					
มูลค่าความเสียหาย	< ๑ หมื่นบาท	๑-๕ หมื่นบาท	๕ หมื่นบาท – ๒ แสนบาท	๑ แสนบาท – ๑ ล้านบาท	> ๑ ล้านบาท
อันตรายต่อชีวิต	เดือดร้อน รำคาญ	บาดเจ็บเล็กน้อย	บาดเจ็บต้องรักษา	บาดเจ็บสาหัส	อันตรายถึงชีวิต
ผลกระทบต่อภาพลักษณ์/ การดำเนินงานของ หน่วยงาน	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

ส่วนระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) จะพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่าง โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กร ว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด โดยได้กำหนดกฎเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ

๒.๒ การประเมินโอกาสและผลกระทบความเสี่ยง

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลา ที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๑) พิจารณาโอกาส/ความถี่ ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดนั้น มากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒) พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood x Impact) ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

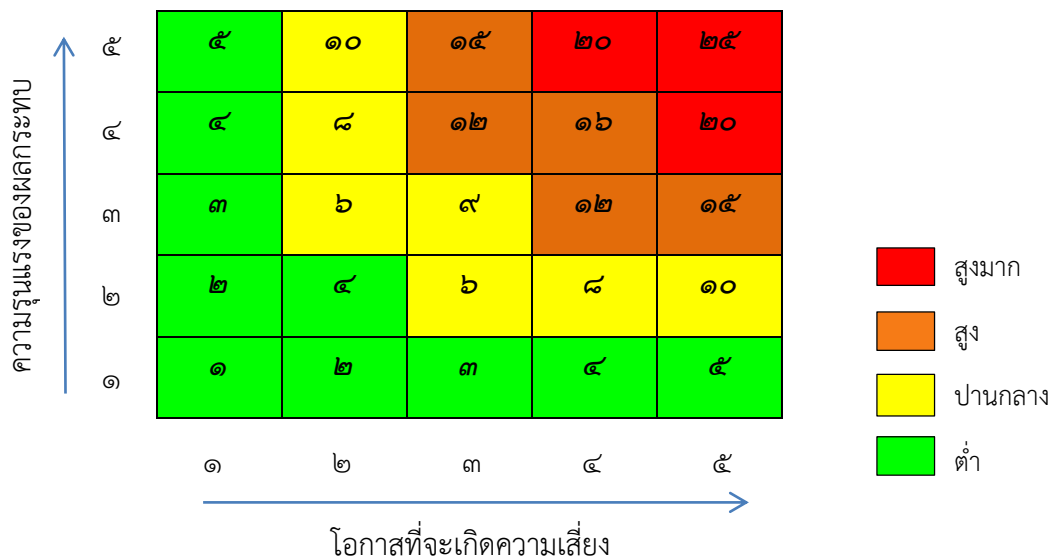
๑) **ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low)** คะแนนระดับความเสี่ยง ๑ - ๕ คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆเพิ่มเติม

๒) **ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium)** คะแนนระดับความเสี่ยง ๖ - ๑๐ คะแนน ยอมรับความเสี่ยงแต่ต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง ความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้แต่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม

๓) **ระดับความเสี่ยงสูง (High)** คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๑ - ๑๖ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔) **ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme)** คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๗-๒๕ คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยงและประเมินซ้ำ หรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

การประเมินความเสี่ยง ปีงบประมาณ ๒๕๖๓
องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น

ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๑. สภาพที่ตั้งชุมชนเป็นที่ลุ่มเหมาะต่อการเพาะพันธุ์ยุงลายในฤดูฝนและประชาชนยังให้ความร่วมมือไม่ดีพอในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย	ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงต่อการเป็นไข้เลือดออก	แม้องค์การบริหารส่วนตำบลจะออกพ่นหมอกควันและหยอดทรายอะเบทตามช่วงเวลาแล้วแต่ยังขาดความร่วมมือจากชาวบ้านในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย	ด้านการปฏิบัติงาน	๓	๕	๑๕	สูง	สำนักปลัด
๒. เกิดความเสื่อมสภาพของครุภัณฑ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานป้องกันและสภาพแวดล้อมของการเกิดภัยธรรมชาติ และปัญหาภาวะโลกร้อน	กรณีเกิดภัยพิบัติครุภัณฑ์ที่มีอยู่อาจไม่สามารถใช้งานได้	สาเหตุของการเกิดภัยมาจากมนุษย์และธรรมชาติ จึงยากต่อการควบคุม	ด้านการปฏิบัติงาน	๓	๕	๑๕	สูง	สำนักปลัด กองส่งเสริม การเกษตร
๓. การบริหารจัดการขยะ	ขยะที่เกิดขึ้นไม่มีการคัดแยกทำให้สุขภาวะในชุมชนไม่ปลอดภัยเกิดผลเสียต่อสุขภาพ	ชาวบ้านยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการบริหารจัดการขยะของชุมชน	ด้านการปฏิบัติงาน	๔	๓	๑๒	สูง	สำนักปลัด
๔. การตรวจฎีกาก่อนอนุมัติเบิกจ่าย	อาจทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบ	เนื่องจากระเบียบข้อกฎหมายรวมทั้งหนังสือสั่งการมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้รับผิดชอบอาจไม่ทันศึกษาทำให้เกิดข้อผิดพลาดหรือล่าช้าในการเบิกจ่าย	ด้านการเงิน	๓	๓	๙	ปานกลาง	กองคลัง
๕. การควบคุมงาน	อาจทำให้งานก่อสร้างไม่ได้มาตรฐาน	งานก่อสร้างบางตัวต้องใช้ช่างเทคนิคเพื่อควบคุมงานและการประกาศงานก่อสร้างที่กระจุกตัวทำให้ผู้ควบคุมงานเข้าไปควบคุมไม่ทั่วถึง	ด้านการปฏิบัติงาน	๓	๔	๑๒	สูง	กองช่าง

ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๖.การซ่อมแซมติดตั้งไฟฟ้า สาธารณะ การปฏิบัติงานค่อนข้างเสี่ยงเนื่องจากเสาไฟสูง วัสดุ อุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน	อาจเกิดอันตรายแก่ผู้ปฏิบัติงาน และการติดตั้งไฟฟ้าอาจไม่ประสบความสำเร็จ	การปฏิบัติงานค่อนข้างเสี่ยงเนื่องจากเสาไฟสูง	ด้านการปฏิบัติงาน	๕	๕	๒๕	สูงมาก	กองช่าง
๗.รับรองแบบงานก่อสร้าง ที่จำเป็นต้องมีวิศวกรรับรองแบบ	อาจทำให้งานก่อสร้างล่าช้าหรือไม่สามารถดำเนินการ หากไม่สามารถหาผู้รับรองแบบได้	อบต.ไม่มีผู้มีความรู้ด้านวิศวกรรมจึงไม่สามารถรับรองแบบได้ ซึ่งอาจทำให้งานล่าช้า	ด้านการปฏิบัติงาน	๓	๓	๙	ปานกลาง	กองช่าง
๘.ข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานจากการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดจ้างอาหารกลางวันและวัสดุการศึกษา	อาจทำให้ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบ	บุคลากรทางการศึกษา ยังไม่มีประสบการณ์ในการจัดซื้อจัดจ้างทำให้เกิดข้อผิดพลาดหรือความล่าช้า	ด้านการปฏิบัติงาน	๓	๓	๙	ปานกลาง	กองการศึกษา
๙.โครงการ/กิจกรรมการฝึกอบรมและส่งเสริมอาชีพไม่บรรลุผลสำเร็จตามแผนที่วางไว้	ผลผลิตที่ออกมาไม่มีตลาดรองรับ	กิจกรรมการฝึกอบรมและส่งเสริมอาชีพหลักสูตรระยะสั้น สำเร็จตามแผนที่วางไว้จนผลผลิตออกมามีตลาดในชุมชน	ด้านการปฏิบัติงาน	๒	๓	๖	ปานกลาง	กองสวัสดิการ
๑๐.ปัญหาฝนทิ้งช่วงทำให้การดำเนินการโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแหล่งน้ำและป่าไม้ประสบความสำเร็จน้อย	เกิดภาวะโลกร้อนและอาจเกิดภัยธรรมชาติ	สภาพพื้นที่ปัญหาฝนทิ้งช่วงและภัยแล้งทำให้การอนุรักษ์ป่าไม้เป็นไปได้ยากรวมถึงบุคลากรในส่วนที่รับผิดชอบมีเพียงคนเดียวทำให้ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	ด้านการปฏิบัติงาน	๓	๔	๑๒	สูง	กองส่งเสริมการเกษตร

๓.การจัดการความเสี่ยง

เป็นการกำหนดแนวทางตอบสนองความเสี่ยง ซึ่งมีหลายวิธีและสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นกับดุลยพินิจของผู้รับผิดชอบ แต่ทั้งนี้วิธีการจัดการความเสี่ยงต้องคุ้มค่ากับการลดระดับผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงนั้น โดยทางเลือกหรือวิธีการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย ๔ แนวทางหลัก คือ

๑) การยอมรับ (Take) หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงในระดับไม่รุนแรงและไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการใดๆ ให้ขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใดๆ แต่ความถี่มาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

๒) การลดหรือควบคุมความเสี่ยง (Treat) หมายถึง การลดโอกาสที่จะเกิดขึ้น หรือลดความเสียหายโดยการจัดระบบควบคุม หรือเปลี่ยนแปลงขั้นตอนบางส่วนของกิจกรรมหรือโครงการที่นำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง เพื่อให้มีการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม เช่น การปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน การจัดอบรมเพิ่มทักษะในการทำงานให้กับพนักงาน และการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๓) การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Terminate) หมายถึง ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับและต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเงื่อนไขการดำเนินงาน โดยมีวิธีการจัดการความเสี่ยงในกลุ่มนี้ เช่น การหยุดหรือยกเลิกการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น

๔) การถ่ายโอนความเสี่ยง (Transfer) หมายถึง ความเสี่ยงที่สามารถโอนไปให้ผู้อื่นได้ เช่น การทำประกันภัย/ประกันทรัพย์สิน กับบริษัทประกัน การจ้างบุคคลภายนอกหรือการจ้างบริษัทภายนอกมาจัดการในงานบางอย่างแทน เช่น งานรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

เมื่อเลือกวิธีการหรือมาตรการที่เหมาะสมที่จะใช้จัดการความเสี่ยงแล้ว ต้องมีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้น ให้ลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และให้สามารถติดตามและประเมินผลการจัดการความเสี่ยงนั้นได้ รวมทั้งต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

การจัดการความเสี่ยง ปีงบประมาณ ๒๕๖๓
องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น

ความเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง	รายละเอียดการจัดการ	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน			
๑. สภาพที่ตั้งชุมชนเป็นที่ลุ่มเหมาะต่อการเพาะพันธุ์ยุงลายในฤดูฝน และประชาชนยังให้ความสำคัญร่วมมือไม่เพียงพอในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	- ออกพ่นหมอกควันและหยอดทรายอะเบท - เพิ่มการณรงค์กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย	สำนักปลัด
๒. เกิดความเสื่อมสภาพของครุภัณฑ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานป้องกันและสภาพแวดล้อมของการเกิดภัยธรรมชาติ และปัญหาภาวะโลกร้อน	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	- จัดทำวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - ตั้งงบประมาณโครงการปลูกป่าเพื่อสร้างจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้ประชาชนในพื้นที่	สำนักปลัด กองส่งเสริม การเกษตร
๓. การบริหารจัดการขยะ	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	- ให้ความรู้เรื่องการบริหารจัดการขยะอย่างต่อเนื่องและติดตามประเมินผล	สำนักปลัด
๔. การควบคุมงาน	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	- เพิ่มการประสานเรื่องงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างให้มีระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการทำสัญญา - เปิดรับเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมที่มีวุฒิการศึกษาเกี่ยวกับโยธา - ศึกษาระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ	กองช่าง
๕. การซ่อมแซมติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ การปฏิบัติงานค่อนข้างเสี่ยงเนื่องจากเสาไฟสูง วัสดุอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	- จัดทำวัสดุอุปกรณ์เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน - จัดทำแผนออกสำรวจประจำปี - ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรม	กองช่าง
๖. รับรองแบบงานก่อสร้างที่จำเป็นต้องมีวิศวกรรับรองแบบ	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	- ประสานขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่มีผู้มีคุณวุฒิด้านวิศวกรรม - ส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานศึกษาต่อด้านวิศวกรรม - ตั้งงบประมาณค่าตอบแทนและค่าจ้างวิศวกร	กองช่าง
๗. ข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานจากการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดจ้างอาหารกลางวันและวัสดุการศึกษา	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	- จัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ - ส่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง	กองการศึกษา
๘. โครงการ/กิจกรรมการฝึกอบรมและส่งเสริมอาชีพไม่บรรลุผลสำเร็จตามแผนที่วางไว้	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	- ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ - จัดทำฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพเป็นปัจจุบันและติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ ๒ ครั้ง ขึ้นไป	กองสวัสดิการ
๙. ปัญหาผลทิ้งช่วงทำให้การดำเนินการโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแหล่งน้ำและป่าไม้ประสบผลสำเร็จน้อย	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	- รับโอนบุคลากรเพิ่ม - ส่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบอบรมอย่างต่อเนื่องพร้อมสร้างเครือข่ายการดำเนินงานด้านอนุรักษ์แหล่งน้ำและป่าไม้ - สร้างความรู้และความตระหนักต่อเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร	กองส่งเสริม การเกษตร

ความเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง	รายละเอียดการจัดการ	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงด้านการเงิน			
๑. การตรวจฎีกาก่อนอนุมัติเบิกจ่าย	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	- ประชุมผู้รับผิดชอบแต่ละส่วน - ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการศึกษาอบรมระเบียบที่เกี่ยวข้อง - แจกเวียนระเบียบข้อกฎหมายหนังสือสั่งการเมื่อมีการปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติม	

๔. การรายงานและติดตามผล

หลังจากจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและมีการดำเนินงานตามแผนแล้ว จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยงรวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่ โคนหน่วยงานต้องสอบถามดูว่า วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดีก็ให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามไปรายงานให้ฝ่ายบริหารทราบตามแบบรายงานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ กระบวนการสอบถามอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตาม หรืออาจทำ Check List การติดตาม พร้อมทั้งกำหนดความถี่ในการติดตามผล โดยสามารถติดตามผลได้ใน ๒ ลักษณะ คือ

๑) การติดตามผลเป็นรายครั้ง (Separate Monitoring) เป็นการติดตาม ตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เช่น ทุก ๓ เดือน ๖ เดือน ๙ เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น

๒) การติดตามผลในระหว่างการทำงาน (Ongoing Monitoring) เป็นการติดตามที่รวมอยู่ในการดำเนินงานต่างๆ ตามปกติของหน่วยงาน

๕. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง

คณะทำงานบริหารความเสี่ยง จะต้องทำสรุปรายงานผลและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงประจำปีต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้มั่นใจว่าองค์การบริหารส่วนตำบลทุกระดับ มีการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างดีเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยงที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการดำเนินงาน

๖. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง

เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยงในทุกชั้นตอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนงานในการบริหารความเสี่ยงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงเป็นประจำทุกปี

บทที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น ได้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อเตรียมการรองรับสภาวะการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยพิจารณาข้อเสนอแนะจากคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และคัดเลือกความเสี่ยงในระดับปานกลางขึ้นไปจนถึงความเสี่ยงในระดับสูงมาก เพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่สูงมาก (Extreme) และสูง (High) นั้นให้ลดลงมาอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สำหรับความเสี่ยงในระดับปานกลาง (Medium) ก็มีมาตรการควบคุม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเป้าหมาย ซึ่งการดำเนินการตามมาตรการลดความเสี่ยงได้พิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ กับประโยชน์ที่ได้รับด้วย โดยแผนบริหารความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

- ๑) วิธีการดำเนินงาน (กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง)
- ๒) ผู้รับผิดชอบ (กองหรือกลุ่มงาน) ในแต่ละกิจกรรมของแผนบริหารความเสี่ยง
- ๓) งบประมาณที่ใช้ดำเนินการ
- ๔) กำหนดระยะเวลาดำเนินการของแผนงานนั้น

โดยมีรายละเอียดแผนบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น ตามแบบ RM๓

แผนบริหารความเสี่ยง ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกระเต็น

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวังภายหลังกดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
ด้านการปฏิบัติงาน										
๑. สภาพที่ตั้งชุมชนเป็นที่ลุ่มเหมาะต่อการเพาะพันธุ์ยุงลายในฤดูฝนและประชาชนยังไม่ตื่นตัวในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย	สูง	- ออกหน่วยออกวันและหยอดทรายอะเบท - เพิ่มการรณรงค์กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย	เพื่อลดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงสาเหตุของไข้เลือดออก	ภายใน ก.ย. ๖๓	จำนวนผู้ป่วยด้วยไข้เลือดออกปี ๖๓ ลดลงเมื่อเทียบกับ ๖๒	๑๐๐,๐๐๐	สำนักปลัด	๑	๑	๑
๒. เกิดความเสื่อมสภาพของครุภัณฑ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานป้องกันและสภาพแวดล้อมของการเกิดภัยธรรมชาติ และปัญหาภาวะโลกร้อน	สูง	- จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - ตั้งงบประมาณโครงการปลูกป่าเพื่อสร้างจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้ประชาชนในพื้นที่	เพื่อลดปัญหาการเกิดภัยธรรมชาติและใช้ งานได้จริงกรณีเกิดภัยพิบัติ	ภายใน ก.ย. ๖๓	ประชาชนเกิดจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	๒๐,๐๐๐	สำนักปลัด กองส่งเสริมการเกษตร	๑	๒	๒
๓. การบริหารจัดการขยะ	สูง	- ให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะอย่างต่อเนื่องและติดตามประเมินผล	เพื่อให้การกำจัดขยะเป็นไปอย่างถูกวิธี	ภายใน ก.ย. ๖๓	ปริมาณขยะลดลง	๕๐,๐๐๐	สำนักปลัด	๑	๒	๒
๔. การควบคุมงาน	สูง	- เพิ่มการประสานเรื่องงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างให้มีระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการทำสัญญา - เปิดรับเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมที่มีวุฒิการศึกษาเกี่ยวกับโยธา - ศึกษาระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ	เพื่อให้การควบคุมงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทันตามกำหนดเวลา	ภายใน ก.ย. ๖๓	งานก่อสร้างเป็นไปอย่างถูกต้องตามแบบแปลน	N/A	กองช่าง	๑	๑	๑
๕. การซ่อมแซมติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ การปฏิบัติงานค่อนข้างเสี่ยงเนื่องจากเสาไฟสูง วัสดุ อุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน	สูงมาก	- จัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน - จัดทำแผนออกสำรวจประจำปี - ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรม	เพื่อลดความเสี่ยงของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานซ่อมแซมไฟฟ้าในที่สาธารณะ	ภายใน ก.ย. ๖๓	มีการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นที่ใช้ในการปฏิบัติงานครบถ้วน	๑๐๐,๐๐๐	กองช่าง	๑	๒	๒

-๒๗-

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวังภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
ด้านการปฏิบัติงาน										
๖. รับรองแบบงานก่อสร้าง ที่จำเป็นต้องมีวิศวกรรับรองแบบ	ปานกลาง	- ประสานขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่มีผู้มีคุณวุฒิด้านวิศวกร - ส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานศึกษาต่อต้านวิศวกรรม - ตั้งงบประมาณค่าตอบแทนและค่าจ้างวิศวกร	เพื่อให้ก่อสร้างเป็นไปแบบที่วิศวกรรับรอง	ภายใน ก.ย.๖๓	เพื่อให้การก่อสร้างสามารถดำเนินการได้	N/A	กองช่าง	๑	๑	๑
๗. ข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานจากการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดจ้างอาหารกลางวันและวัสดุการศึกษา	ปานกลาง	- จัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ - ส่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเขารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง	เพื่อลดข้อผิดพลาดจากการจัดซื้อจัดจ้าง	ภายใน ก.ย.๖๓	เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามระเบียบข้อกฎหมาย	๘๐,๐๐๐	กองการศึกษา	๑	๑	๑
๘. โครงการ/กิจกรรมการฝึกอบรมและส่งเสริมอาชีพไม่บรรลุผลสำเร็จตามแผนที่วางไว้	ปานกลาง	- ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ - จัดทำฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพเป็นปัจจุบันและติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ ๒ ครั้ง ขึ้นไป	เพื่อส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนในตำบล	ภายใน ก.ย.๖๓	การฝึกอบรมและส่งเสริมอาชีพบรรลุตามวัตถุประสงค์	๕๐,๐๐๐	กองสวัสดิการ	๑	๑	๑
๙. ปัญหาผลทิ้งช่วงทำให้การดำเนินการโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแหล่งน้ำและป่าไม้ประสบความสำเร็จน้อย	สูง	- รับโอนบุคลากรเพิ่ม - ส่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบอบรมอย่างต่อเนื่องพร้อมสร้างเครือข่ายการทำงานด้านอนุรักษ์แหล่งน้ำและป่าไม้ - สร้างความรู้และความตระหนักต่อเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร	เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ภายใน ก.ย.๖๓	การดำเนินการตามโครงการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง	๗๕,๐๐๐	กองส่งเสริมการเกษตร	๑	๑	๒

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวังภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
ด้านการเงิน										
๑. การตรวจฎีกาก่อนอนุมัติเบิกจ่าย	ปานกลาง	- ประชุมผู้รับผิดชอบแต่ละส่วน - ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมระเบียบที่เกี่ยวข้อง - แจงเวียนระเบียบข้อกฎหมายหนังสือสั่งการเมื่อมีการปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติม	เพื่อลดข้อผิดพลาดในการเบิกจ่าย	ภายใน ก.ย.๖๓	เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินงบประมาณเป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบ	N/A	กองคลัง	๑	๒	๒